

MUSIC AT THE LESSON OF PHYSICAL TRAINING AS THE MEAN OF SPIRITUAL AND PHYSICAL BRINGING-UP OF SCHOOLCHILDREN

Tatiana ROTERS

Luhansk National Pedagogical University

Abstract. In this article, the author actualizes the significance of music for spiritual and physical development of schoolchildren. The paper defines basic functions of music according to the tasks of Physical Training Lesson. The interest and motivation of schoolchildren as for the use of musical surrounding are analyzed. The author makes conclusions and gives proposals as for solution of this question.

Key words: spiritual and physical bringing-up, music, schoolchildren.

ВИЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАТИВНО-ЗНАЧУЩИХ КОМПОНЕНТІВ МОРАЛЬНОЇ ВИХОВАНOSTІ У ДІТЕЙ 8-9 РОКІВ З МЕТОЮ ЇХ РОЗВИТКУ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ

Віктор ГОЛУБ

*Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди*

Актуальність. Розбудова України як демократичної держави актуалізує завдання виховання особистості. За цих умов важливого значення набуває проблема моральної вихованості особистості у суспільстві.

Моральна вихованість школяра – результат систематичної роботи педагога. Власне виховні заходи вчителя саме й спрямовуються на формування у дитини прагнення орієнтуватися на певну моральну норму, перетворюючи її на дійовий регулятор поведінки. Адже часто трапляється так, що дитина знає моральні вимоги, але у своїй поведінці та діяльності не зважає на них. Це означає, що у дитини не сформовані моральні якості відсутні позитивні переконання. Бо лише вони визначають її моральну вихованість.

На думку В.В.Белорусової [1], моральне обличчя особистості складається з гармонійного поєднання фізичного вдосконалення і духовного багатства.

Як зазначає Б.М.Шиян [7], що якими б не були значимими результатами досягненні в удосконаленні фізичних якостей і рухових можливостей особи, вони можуть виявитись не корисними для суспільства якщо їх власник не вихований морально, і якщо у нього не має активного прагнення прикласти свої сили на користь суспільства.

У молодшому шкільному віці [6] закладаються основи її майбутнього характеру, дається спрямування її розумовому, моральному і фізичному розвитку.

З точки зору педагогічної теорії [4], процес морального виховання являє собою сукупність цілеспрямованих і послідовних дій учнівського та педагогічного колективів і виховного оточення поза школою.

Під процесом морального виховання, Д.Л.Ваккер, С.С.Коваленко, Т.І.Цвелих розуміють сукупність цілеспрямованих виховних впливів [6], наслідком яких має бути поступове формування моральних якостей.

На думку І.Д.Беха, слід пам'ятати що лише на основі вчинків можна помилково описати її моральність. Адже вчинок – це моральна якість у дії [3]. Краще кажучи моральні якості є мотивами поведінки та діяльності людини.

Основним показником або критеріями рівня вихованості особистості є моральні якості.

На думку Л.В.Волкова перед тим як ставити виховні завдання в процесі занять фізичною культурою і спортом необхідно визначити рівень вихованості [3].

І. Марієнко дає визначення – рівень вихованості – це ступінь моральної зрілості учня яку він досягає в процесі ціленаправленої педагогічної діяльності.

Для визначення загального рівня морального розвитку, беруться найбільш загальні його показники, які характеризують цілісність особистості а для рівня розвитку окремих якостей – найбільш характерні ознаки.

О.В. Матвієнко [4] виділяє такі основні позитивні якості: взаємодопомога, чесність, працьовитість, справедливість, відповідальність, дисциплінованість, турботливість, бережливість, старанність, турботливість, ввічливість.

Педагогічні спостереження В.В.Белорусової [1] показали, що в процесі занять фізичною культурою і спортом формуються такі якості: працьовитість, дисциплінованість, відповідальність, акуратність, активність, чесність, сміливість.

Завданням дослідження було визначити рівень вихованості моральних якостей дітей 8-9 років.

Методи та організація дослідження: аналіз науково – методичної літератури, спостереження, педагогічне спостереження, математична статистика.

У дослідженні взяли участь 120 учнів 8-9 років (53 хлопчиків і 67 дівчаток) котрі навчаються у 3-4 класах.

Для визначення рівня вихованості була розроблена анкета на основі методики "Характеристика".

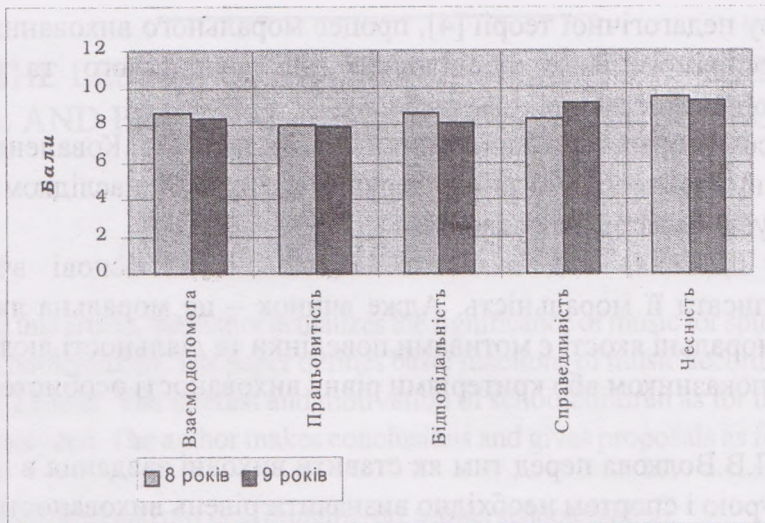
Мета анкетування: дати якісну та кількісну характеристику моральної поведінки дітей для виявлення у них відповідальності, працьовитості, чесності, справедливості, взаємодопомоги.

Результати дослідження. Після проведеного анкетування отримали рівень вихованості моральних якостей дітей 8-9 років. Результати показали, що рівень вихованості моральних якостей дівчаток вищий ніж хлопців як у 8 так і у 9 років. Спостереження показало що рівень вихованості учнів 8-9 років є на середньому рівні так як ми поділили показники на рівні (високий - 10-12, середній - 7-9, нище середнього - 4-6, низький - 1-3).

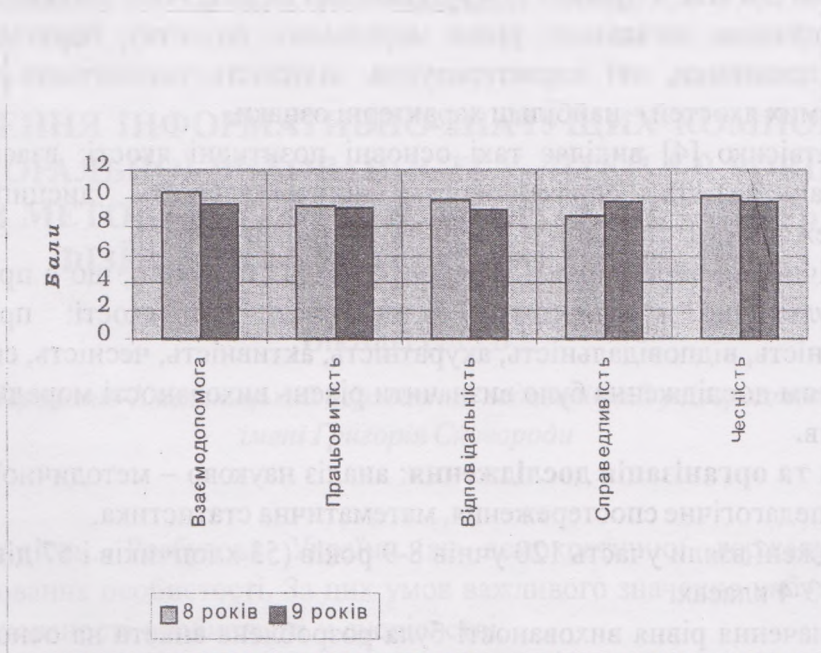
Але показники вихованості моральних якостей дітей 8 років вищі від дітей 9 років. Цю тенденцію ми бачимо як у хлопців так і у дівчат (мал.1, 2).

На думку Ж.Піаже [5] цей віковий період характерний переходом від морального емоційного до автономної моралі. Піаже говорить, що дитина у моральному розвитку проходить дві стадії: моральний реалізм, автономна мораль.

На першій стадії дитина відчуває необхідність виконання правил, тому що вони

Мал.1. Рівень розвитку моральних якостей хлопців 8-9 років

Мал.2. Рівень розвитку моральних якостей дівчат 8-9 років

сприймаються як незміні. Моральні реалісти вважають справедливими і правильними стимули і покарання з боку дорослих.

На другій стадії, автономної моралі, правила можна змінювати. Тобто діти усвідомлюють свої вчинки і можливість уникнути покарання. Ця стадія характерна для підліткового віку [5].

І як наслідок цього ми бачимо, що показники вихованості справедливості у дітей 9 років вищі у середньому на 10,5% ніж у дітей 8 років.

Показники рівня вихованості моральних якостей у віці 8 років дівчаток вищі за хлопчиків в середньому на 1,2 бала. Найвищий показник рівня вихованості у хлопчиків показує така якість як чесність (9,5). У дівчаток взаємодопомога (10,5) і чесність (10,2). Найменше значення у хлопців працьовитість (8,0) а у дівчаток справедливість (8,7).

Показники рівня вихованості моральних якостей у віці 9 років дівчаток вищі за хлопчиків в середньому на 1,0 бал. Найвищий показник рівня вихованості у

сповідальність (9,2). У дівчаток чесність і справедливість (9,3). Найменше значення у хлопців працьовитість (7,9) а у дівчаток чесність (9,7).

Висновки. Дані дослідження показали, що віковий період 8-9 років є сприятливий для формування моральних якостей: справедливості, чесності, працьовитості, взаємодопомоги, відповідальності. Отже, перед тим як ставити основні завдання у фізичному вихованні і спорті, потрібно визначити рівень вихованості якостей і вікові особливості даного віку.

Література

1. Белорусова В.В. *Воспитание в спорте*. М., "Физкультура и спорт", 1974,-116с.
2. Валков Л.В. *Теория и методика детского и юношеского спорта*. – К.: Олимпийская литература. – 2002. – 295 с.
3. *Критерії моральної вихованості молодших школярів: Книга для вчителя / за ред. Бєха І.Д.*- К.: Рад. школа.1989.-96с.
4. Матвієнко О.В. *Основи морального виховання особистості молодшого школяра*.- Київ: СтілоС,1999.-154с.
5. Пиаже Ж. *Роль и мышление ребёнка* М.; Л.,1932.-412с.
6. Целих Т.І. Ваккер Д.Л. Коваленко С.С. *Методика морального виховання дітей молодшого і середнього шкільного віку. Метод. посібник для вчителів*. К.: Рад. школа.1974.- 144с.
7. Шиян Б.М. *Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1*. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – с. 66.

THE DETERMINATION OF THE INFORMATIONAL MEANINGFUL COMPONENTS OF MORAL EDUCATION OF 8-9 YEARS OLD CHILDREN WITH THE AIM OF THEIR DEVELOPMENT DURING PHYSICAL CULTURE AND SPORTS' TRAINING.

Victor HOLUB

Pereyaslav-Khmelnytsky Hryhory Skovoroda State Pedagogical University

Abstract. The moral features of the 8-9 years old children characteristics with the aim of their development during physical culture and sports' training is given in the article. Also the moral features development level of the 8-9 years old children is determined.

Key words: moral education, sports' training, 8-9 years old children.
